Poslovne su banke internacionalizirane. Sukladno svojoj poslovnoj politici I neučinkovitosti sudstva suzdržavaju se od plasmana privredi. Povećanje plasmana usmjereno je sektoru stanovništvo za nabavku dobara trajne potrošnje pri čemu dominira prodaja automobila. Plasmani privredi ograničeni su uglavnom na kreditiranje na vrlo selektivnoj osnovi. Istovremeno poslovne banke bez depozitnog novca od sektora stanovništva su prikupile u mjesecu svibnju 2001. godine slijedeća sredstva:
- kunskih štednih depozita 1,445 milijardi kuna
- kunskih oročenih depozita 2,153 milijarde kuna
- deviznih štednih depozita 11,953 milijarde kuna
- deviznih oročenih depozita 31,490 milijarde kuna.

Država troši više nego što joj to tekući porezni prihodi dozvoljavaju što ona „zatvara“ rastom unutarnjeg i vanjskog duga odnosno prodajom nacionalnog bogatstva. Kako se inflacija dinamizira i kako nije moguće značajnije dodatno zaduživanje u inozemstvu država će u narednom razdoblju veću pažnju posvetiti zaduživanju u zemlji.

Prije komentara valja reći da reforma mirovinskog osiguranja posebno njezin Drugi stup (koji smo već komentriali kao nepotreban) znači dodatnu potražnju države za kreditima na domaćem tržištu novca i kredita. Reforme (restrikcije) rashodne strane proračuna ove probleme u kratkom vremenu neće rješiti.

Sada su u osnovi definirane startne pozicije uz napomenu da poslovne banke ne kupuju kratkoročne papire države u mjeri koja bi zadovoljila „apetite“ države. I da država stoga razmišlja o izdavanju obveznica sa rokom dužim od godinu dana.

Autnomnost poslvnih banaka (odnos ukupnih i marginalnih troškova; o čemu sam pisao – vidi prethodne napise) omogućuje im da se suzdržavaju od kreditiranja u kratkom roku. Ovo se ima interpretirati kao veća elastičnost poslovnih banaka u ponudi kredita u odnosu na državu kao tražioca kredita. Drugi stupanj mirovinskog osiguranja će uglavnom biti kontroliran od poslovnih banka - u vlasništvu stranih banaka - što će dodatno smanjiti spremnost poslovnih banaka da prihvate cijenu kreditiranja države kako je ona odredi. Upravo će svojim sustezanjem od kreditiranja države poslovne banke polučiti rast kamatnih stopa. Najavljena restriktivna monetarna politika će samo još dodatno povećati kamatne stope.

Ovaj scenarij će prisiliti državu da izravno krene u “preuzimanje” štednje sektora stanovništva od poslovnih banaka putem emisije obveznica što će rezultirati smanjenjem štednje kod poslovnih banaka. “Sukob” će tako dinamizirati tržište kapitala uz dodatni rast kamatnih stopa što će dodatno “istisnuti” privredu sa tržišta kapitala.

Pitanje pobjednika ovim nije određeno. Naime, u sadašnjem trenutku poslovne banke su u znatnoj prednosti. Ukoliko, država jasno definira svoju koncepciju I strategiju razvoja I sama je svojim ponašanjem nametne svim sudionicima u procesu reprodukcije odnosi bi se mogli izmjeniti do te mjere da se “razbije” bankarski oligopol I da “stvari” dođu na svoje mjesto. Kriza kao stanje I tekuće mjere ekonomske politike ukazuju na dramatičnost svekolikih odnosa što bitno smanjuje pregovaračku sposobnost države. Možda smo mi ipak zemlja koja mora doći u

dramatično stanje da bi se stvari mjenjale. U svakom slučaju država u ovom trenutku nema izbora I izravno zaduživanje kod stanovništva treba podržati. Jasno da pri tome ovaj izvor financiranja ne treba shvatiti drugačije do “izlaz kao zadnje moguće rješenje”.